

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת ראה

• דברי בינה •

• מבשר טוב •

את הברכה אשר תשמעו. (יא כז)
 דין נתינה מתוך סבר פנים יפות, שונה מסתם נתינת צדקה, והברכות שמקבלים על זה הם שונים, שהנותן בעצמו מקבל שש ברכות, וזה המפייסו זוכה לאחת עשרה ברכות. ומדוע הדבר כן, משום שזה חיזק את נפש חברו. כי עיקר החשיבות הוא לומר ליהודי מילה טובה, ולהיות מסוגלים להאזין לו, היינו למצוקותיו, יסוריו ועגמות נפשו. וכדכתיב "את הברכה אשר תשמעו". להיות יכולים לשמוע את הזולת, מעגמת נפשו, להתעניין במצבו, ולהקשיב לקולו לידע מה יכול לעזור לו ולסייע בידו - בזה מחיה נפשו ממש. [וכו'].

ומהדברים הללו תדע: עד כמה חשוב לרומם ולעודד יהודי - עוד יותר מנתינת צדקה, שהרי בזה הוא מחזק לבבו ונפשו השבורים, יותר מאשר בצדקה עצמו. ומה עדיף, בודאי נפש יהודי, החצוב מתחת כסא הכבוד - חשוב יותר מגופו. ואכמ"ל בזה.

ואין לשער עד כמה עוזרים ומסייעים לאיש יהודי כאשר מאזינים ומקשיבים

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. (יא כו)
היינו, שאני נותן לפניכם הכח שיהיה ברשותכם 'ברכה וקללה', כי לצדיקי אמת יש להם הכל ברשותם. ואמר להם השם יתברך 'את הברכה וגו'', דהיינו, שתראו להמשיך רק ברכות לכנסת ישראל, כי זה הוא רצונו יתברך שמו. וזה 'אשר תשמעו אל מצות ה' אלוהיכם', כי כך היא המצוה מה' אלהיכם, שתמשיכו רק הברכה וישועות ונחמות ורפואה שלימה לכנסת ישראל אמן.

עמוד ע

• תורת רבי נתן דוד משידלובצא •

את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוהיכם. (יא כז)
היינו, אם האדם שומע ורוצה באמת לשמוע אל מצות השם יתברך, אזי בא לו ברכה בעבודתו. שאף על פי שבאמת לעשות רצון השם יתברך אין בכוחו, שהוא עד אין שיעור ותכלית, אך מחמת שהוא רוצה באמת לעשות רצונו יתברך, הוא מכוין רצון השם יתברך, שזה ענין הברכה.

(דברי בינה הגדושים)

עמוד רסג

למי אשר מיטיב לחבריו בהאזנות והקשבת מצוקותיהם, וכמה מקל עליהם בכך, שיודעים שיש להם ידיד עם אוזן קשבת לדאגותיהם.

אחדות ישראל י"ב

• ארון עדות •

את הברכה אשר תשמעו אל מצות ד' וגו'.

משה ברך את ישראל שישמעו אל מצוות ד'

אמר 'אשר תשמעו' ולא אמר 'אם תשמעו', כמו שאומר להלן 'והקללה אם לא תשמעו'. יש לפרש הכוונה שמשה ברך את ישראל שישמעו אל מצוות ד' למען ייטב להם. וזה 'את הברכה אשר תשמעו', פירוש, זאת עצמה היא הברכה שתשמעו אל מצוות ד' אלוֹקֵיכֶם, ובזה אני מברך אתכם, והבן.

עמוד שמוח

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

את הברכה אשר תשמעו אל מצות ד' אלקיכם. (יא כז)

"מצות" לשון דביקות. "אשר תשמעו" היינו תבינו איך להדבק בד' אלקיכם, על ידי התקשרות ודביקות בתלמידי חכמים ובצדיקי הדור. "אשר אנכי מצוה אתכם", היינו, שבחינת "אנכי" יהיה דבוק במעשיכם, כח הפועל בנפעל. "והקללה אם לא תשמעו" שלא תבינו ח"ו אל "מצות ד'", היינו להיות דבוק בחיות אלקותו אז לא תוכל הברכה להיות בכם כי נעשים נפרדים ח"ו מכח הקדושה

לצרותיו ודאגותיו, והוא נוכח לדעת שיש משתתפים בצערו, ואינו לכד "כדד". ובמה שיכול, אף בדיבור בעלמא, להוציא צרותיו בפיו, ולתנות דאגותיו בפני חבריו, זה מקל עליו לפעמים יותר מעזרה ממשית. ובכך אין לזלזל בשמועת אוזן לחביריו.

ובילדותי שמעתי מפי זקני החסידים, שאמרו שהגם שאין להעריך גדלות מאור עינינו הבעל שם טוב הקדוש משיח ה', בדרגותיו הגבוהות והנשגבות, ובהשגותיו הנוראים ומדרגותיו המופלאים, עד שאמרו צדיקים שאם היה בדור הנביאים היה נביא, ואילו היה בדור האבות היה כאחד מהם, כידוע.

בכל זאת עיקר גדלותו היה, שהיה פונה מכל ענייניו ועסקיו בעבודת השם יתברך - אף שכל רגע ורגע היה אצלו יקר מפז, בכדי להאזין לאלמנות שבורות ורצוצות, ושאר נדכאים, בשפכם שיח ליבם הרצוץ מצרותיהם, ולהקל עליהם. מזה מתגלה לנו כמעט ערכו הגדול והנורא של הבעל שם טוב הק' זי"ע, שהוא למעלה מהשגותינו ודו"ק.

וזוהי הבטחת הבורא "את הברכה אשר תשמעו". שתשמעו ותקשיבו זה לזה, ותזכו להיות סבלנים ולשמוע צרות ודחקות הזולת, שכן סתם בני אדם אינם אוהבים לשמוע צרות ורעות חבריו, ויותר נהנים לשמוע מילתא דבדיחותא. ואם תשמעו - מובטחת לכם הברכה בתורת סגולה בלי טעם, שתוכלו לשמוע צרות ויסורים של יהודים - ועל ידי זה "ואת הברכה", תזכו להרבה ברכות. ואין ערוך

להיטיב עם ישראל, וכך צריך האדם להתנהג.

לכן בעת שאדם עוזר לישראל, וחושב מחשבות טובות עליהם, וחפץ לעזרם ברצון ובמעשה בפועל, על ידי כך דבוק הוא בשכינה ובמידותיו יתברך שמו, ומקיים רצון השם יתברך ועושה נחת רוח לפניו, ובודאי משפיע בזה לישראל אך טוב וחסד תמיד.

בנתיבות דרכנו, מבואר היטב דברי קדשו של כ"ק אאמו"ר זצלה"ה, על מאמר המדרש [ב"ר כד]: "רבי עקיבא אומר [ויקרא יט] ואהבת לרעך כמוך, זה כלל גדול בתורה". ופירש, שמצות ואהבת לרעך כמוך - היא כלל גדול לזכות לתורה הקדושה על ידה. כי בקיום מצוה זו, הרי הוא כאמור דבוק בפועל ממש בהקדוש ברוך

וההשפעה העליונה. "אם לא תשמעו" היינו, שלא תבינו איך לדבוק בהשי"ת היינו, ע"י צדיקי הדור, וכופרים ח"ו בצדיקי הדור אז "וסרתם מן הדרך" דרך התורה הקדושה, כמבואר באבות [ד יב] מתחיל לכפור בתלמידי חכמים ואח"כ בעיקר.

עמוד רלא

• מבשר טוב •

אחרי ה' אלהיכם תלכו וגו'. (יג ה)
גם אמרו בפסיקתא זוטרותא: "אחרי ה' אלהיכם תלכו. זו דרכיו של הקדוש ברוך הוא, מה הוא רחום וחנון אף אתה היה כן. מה הוא גומל חסדים - אף אתה כן". הרי שיש מצוה ללכת בדרכי השם יתברך, ולהדבק בדרכיו. והקדוש ברוך הוא, הוא מלא רחמים וחסדים טובים, ותשוקתו היא

מעשי הצדיקים

כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנכי מצוה לאמר פתח תפתח את ידך וגו'. (טו יא)
כאשר בנו של מרן היהודי הקדוש זי"ע הרה"ק יהושע אשר זצ"ל חלה ר"ל מאוד עד שערי מות, ולא היה שום רפואה למחלתו. רצה אביו היהודי הקדוש זצ"ל לתת כל אשר לו צדקה לעניים. גם כל כלי ביתו ועשו כן, ונתרפא בנו. ואמר רבינו ז"ל: אשר רפואה זו כתוב בפסוק (איוב ב ד) "כל אשר לאיש יתן בעד נפשו, הפירוש הוא אם כל אשר לאיש יתן, היינו יתן לצדקה, הוא כפרה בעד נפשו.

(תפארת היהודי אות קיט')

אור יקות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרש"י ז"ל

את הברכה אשר תשמעו. מיד כשתקבלו עליכם לשמור ולקיים את המצוות - אשר תשמעו, תראו פרי ברכה בעבודת השי"ת - את הברכה.

(רבי נתן דוד משידלובצא)

לפניו, היה אותו צדיק סבור שעדיין אינו בדרגה שלימה של לב טוב לפי דרגתו הגבוהה, ולכך דחה אותו לזמן יותר מאוחר, שעד אז פעל בנפשו שתהא הנתינה בלב טוב בשלימות, ואז נתן לו בלב שלם. ומזה מבואר, עד כמה צריך שיהא הנתינה בלב שלם מתוך אהבה אמיתית ופנימית.

ובאבות דרבי נתן [פרק שלשה עשר ד] מבואר, שעדיף לסרב לעני בפנים יפות, מאשר ליתן לו מתוך בפנים של זעף, וז"ל: "והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות כיצד, מלמד שאם נתן אדם לחבירו כל מתנות טובות שבעולם ופניו כבושים בארץ, מעלה עליו הכתוב כאילו לא נתן לו כלום. אבל המקבל את חבירו בסבר פנים יפות אפילו לא נתן לו כלום, מעלה עליו הכתוב כאילו נתן לו כל מתנות טובות שבעולם".

אחדות ישראל י"א

• היהודי הקדוש •

ולא ירע לבכך בתתך לו. (טו י)
פירש רש"י: אפילו אמרת ליתן.
פירוש, אם לא יהיה בידך לתת נדבה גדולה, אל יפול לבכך עבור זה, רק תתן נדבת ידך ויהיה נחשב אצל השם יתברך כאילו נתת הרבה. ודו"ק.

עמוד קסג

הוא, שזו הרי תכלית כל התורה והמצוות כולן להידבק בו יתברך, ולכן מצוה זו היא כלל גדול לזכות על ידה לתורה.

אחדות ישראל פ"ג

• דברי בינה •

עשר תעשר את כל תבואת זרעך. (יד כב)
שאתה תעשר את כל תבואת זרעך, שכל תבואת זרעך יהיה מעשר - כמו שהמעשר הוא מבורר שהוא חלק השם יתברך, כך כל תבואת זרעך יהיו ידועים לך שהוא חלק השם יתברך כמו המעשר. וזה [בראשית כח כב] "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך", שהכל יהיה כמו המעשר, שהוא לך שהוא חלק השם יתברך, כך אדע שאין לי זולת חלקך.

פרשת ויצא עמ' קצו

• מבשר טוב •

ולא ירע לבכך בתתך לו. (טו י)
וראיתי מעשה מהרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א, שפעם בא אליו עני ואביון שהיה נצרך גדול, ודחה אותו שיבוא בזמן יותר מאוחר, וכשבא בשנית נתן לו מתנה הגונה בעין יפה. והסביר לו שסיבת דחייתו בפעם הראשונה היתה, מחמת שהתורה אמרה "ולא ירע לבכך בתתך לו". שצריך ליתן צדקה בלב שלם וברצון טוב. ובשעה ראשונה שבא העני

הפצת הגליון השבוע נתרם לתרומה לעילוי נשמת

מרת חוה לאה בת רבי יוסף ע"ה

נלב"ע ג' אלול תשנ"ב

נתרם ע"י הרב רפאל פרידמן הי"ו